Copiii găsesc de toate în nimic. Adulții, nimic în toate. *(Giacomo Leopardi)*

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

28 mai 2010

Anul IX

nr. 19 (326)

8 pagini – 2,50 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Fericirea copiilor, umbrită de violența adulților

pag. 3

Adevărul despre drepturile copilului a fost discutat de copii și adulți la Teleneşti și Făleşti

pag. 4

Alexandru Tănase: Constituția Republicii Moldova va fi schimbată

pag. 5

Baroneasa Emma Nicholson este înaltul reprezentant al preşedintelui R. Moldova pentru integrare europeană

Baroneasa Emma Nicholson a fost numită în funcția onorifică de înalt reprezentant al preşedintelui R. Moldova pentru integrare europeană, drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Decretul privind numirea baronesei în această funcție a fost semnat vineri (21 mai) de către preşedintele interimar al R. Moldova, Mihai Ghimpu.

Mihai Ghimpu a declarat, după o întrevedere cu Emma Nicholson, că aceasta a susținut și susține și în continuare eforturile R. Moldova în procesul de integrare europeană, precum și cele legate de respectarea drepturilor și libertăților omului.

„Moldova are nevoie de astfel de oameni care să ne ajute în realizarea obiectivelor noastre. Nimic nu este mai important decît respectarea drepturilor omului sau procesul de integrare europeană, pentru care se pronunță majoritatea cetățenilor țării", a spus Ghimpu, exprimîndu-și speranța că această funcție va fi doar în folosul cetățenilor R. Moldova.

La rîndul său, baroneasa a menționat că este o onoare pentru ea să accepte această funcție, precizînd că și în continuare va depune toate eforturile pentru a susține R. Moldova pe calea integrării europene.

„Apreciez eforturile R. Moldova pentru apropierea de UE, precum și dorința de a se integra în această structură europeană. Participînd anul trecut la alegerile parlamentare în calitate de observator, am fost martoră la dorința cetățenilor de a avea alegeri libere și corecte. Acele alegeri au demonstrat că cetățenii vor să lupte pentru drepturile lor", a spus Emma Nicholson.

Ea a precizat că procesul de integrare europeană este unul destul de complicat și de lungă durată. Cu toate acestea, baroneasa și-a exprimat speranța că R. Moldova va deveni membru UE.

România şi RM – cooperare în context european

Ministrul Economiei, Adriean Videanu, a prezidat cea de-a cincea sesiune a Comisiei de colaborare economică şi integrare europeană între guvernele României şi Republicii Moldova. Întâlnirea a avut loc recent la Chişinău.

Conform agendei de lucru, au fost puse în discuție perspectivele cooperării economice între România şi Republica Moldova, în context european şi regional, colaborarea bilaterală în comerț, energie, agricultură, industrie, transporturi, mediu, IMM sau standardizare.

Alături de Adriean Videanu, şedința a fost prezidată de ministrul moldovean al Economiei, Valeriu Lazăr. La această oră, numărul firmelor cu capital românesc din Republica Moldova depăşeşte cifra de 1200.

Volumul comerțului exterior între cele două țări, anul trecut, a atins valoarea de 551,3 milioane de dolari, România ocupînd locul al doilea după Federația Rusă la capitolul parteneri comerciali ai Moldovei.

Ultima şedință a comisiei mixte a avut loc pe data de 22-23 octombrie 2008, la Bucureşti, în contextul unor relații dificile între cele două țări.

Protocolul semnat atunci prevedea un şir de acțiuni bilaterale în domeniile comerțului, IMM, agriculturii, sanitar-veterinar şi siguranța alimentelor.

Şedința comisiei ar fi trebuit să se desfăşoare între 19 şi 20 aprilie, însă a fost amînată din cauza perturbării traficului aerian de către norul de cenuşă vulcanică provenită din Islanda.

Vlad Filat a prezidat şedința Comisiei guvernamentale pentru protecția copiilor rămaşi fără îngrijire părintească

Prim-ministrul Vlad Filat a prezidat şedința Comisiei guvernamentale pentru protecția copiilor rămaşi fără îngrijire părintească, potrivit serviciului de presă al Guvernului.

Premierul a propus să fie exclusă sintagma „ca urmare a migrației părinților" din Planul național de măsuri cu privire la protecția copiilor rămaşi fără îngrijire părintească în urma migrației părinților peste hotare pentru anii 2010-2011.

„Este necesar ca acest Plan să includă activități pentru toți copiii rămaşi fără îngrijire părintească, indiferent dacă părinții lor sînt în țară sau peste hotare", a accentuat Vlad Filat. Propunerea a fost susținută de către toți membrii Comisiei.

Vlad Filat a comunicat că astăzi Guvernul a aprobat o hotărîre privind crearea Agenției pentru relația cu persoanele originare din Republica Moldova, aflate peste hotare.

Premierul a spus că, prin instituirea acestei Agenții, se doreşte crearea unui mecanism de legătură între copiii şi părinții plecați. Această structură va compila toate acțiunile care se întreprind în domeniul protecției copiilor rămaşi fără îngrijire părintească. Vlad Filat a mai spus că în realizarea Planului național de măsuri cu privire la protecția copiilor rămaşi fără îngrijire părintească, pe lîngă structurile responsabile ale statului, vor fi implicate activ misiunile diplomatice ale Republicii Moldova.

Premierul a menționat că în cadrul Programului european de mobilitate, Comisia Europeană va acorda Republicii Moldova ajutor financiar în sumă de 2 mln euro. „Voi insista ca cea mai mare parte din aceşti bani să fie direcționați pentru protecția copiilor rămaşi fără îngrijire părintească", a spus Vlad Filat.

Premierul a susținut propunerea privind instituirea unității de psiholog în instituțiile şcolare.

Victor Catan, ministru al Afacerilor Interne, a menționat că se planifică extinderea activităților privind profilaxia adolescenților.

Planul național de măsuri cu privire la protecția copiilor rămaşi fără îngrijire părintească va fi aprobat la 31 mai 2010.

Începe ziua cu **DREPTUL!**

Flash

Termenul de secretizare a documentelor ar putea fi prelungit

Parlamentul Republicii Moldova a diversificat gradul de secretizare pentru documentele păstrate în Fondul arhivistic de stat.

Cele cu parafa „Strict secret" vor fi supuse restricţiilor de utilizare pentru o perioadă de pînă la 25 de ani, cele cu parafa „Secret" – pînă la 15 ani, cele „Confidenţiale" – pînă la 10 ani, iar cele cu gradul „Restricţionat"– pînă la 5 ani.

Pînă la modificarea în prima lectură, Legea privind fondul arhivistic de stat prevedea doar trei grade de secretizare. Documentele cu parafa „De importanţă deosebită" şi „Strict secret" erau supuse restricţiilor de utilizare pentru o perioadă de pînă la 25 de ani, iar cele cu menţiunea „Secret" – pînă la 10 ani.

Legea modificată mai prevede că, în cazuri excepţionale, pentru documente ce conţin anumite informaţii atribuite la secret de stat, Comisia interdepartamentală pentru protecţia secretului de stat poate prelungi termenul de secretizare.

Restructurări la Procuratura Generală

Conform unei hotărîri a Parlamentului intrate la 21 mai în vigoare, Procurorului General i-a fost atribuit dreptul de a stabili organizarea interioară a Procuraturii Generale în corespundere cu structura aprobată. Din cele şapte Direcţii ale Procuraturii Generale, cîte sînt în prezent, vor rămîne doar cinci.

Conform noii structuri, schimbarea va avea loc şi prin comasarea direcţiilor exercitare cu cea de conducere a urmăririi penale, iar Direcţia personal se va transforma în secţie.

Totodată, vor fi create, în premieră, două secţii specializate: secţia combatere tortură şi secţia tehnologii informaţionale. Prima se încadrează în activitatea de protecţie a drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Cea de-a doua – în domeniul informaticii; a fost creată în scopul realizării Convenţiei Consiliului Europei pentru promovarea cooperării cu celelalte state părţi la Convenţie şi lupta eficientă împotriva criminalităţii informatice.

La fel, un statut aparte în cadrul structurii Procuraturii Generale îi va reveni secţiei combatere a traficului de fiinţe umane, care va deveni o subdiviziune separată controlată direct de Procurorul General.

Modificările sînt implementate odată cu intrarea în vigoare a hotărîrii nr.77 din 4 mai 2010, aprobată de către Legislativ, privind noua structură a Procuraturii Generale.

Federaţia Rusă evită renegocierea preţului pentru gaz, din cauza instabilităţii politice din Moldova

Acest lucru a fost declarat de Marian Lupu, preşedintele Partidului Democrat din Moldova, pe 23 mai, la o întîlnire cu alegătorii.

Marian Lupu a declarat că în timpul multiplelor vizite efectuate în Federaţia Rusă a cerut revizuirea preţului pentru gaz fixat pentru Moldova, în urma negocierilor purtate în 2006 de guvernul comunist. În replică, colegii din Rusia au spus că orice tratative în acest sens sînt posibile numai în condiţii de stabilitate politică, stabilitate care la moment lipseşte în Moldova. Amintim că stabilitatea politică şi concilierea naţională este poziţia promovată constant de Partidul Democrat din Moldova.

În acelaşi context, Marian Lupu a anunţat că graţie eforturilor miniştrilor PDM au fost eliminaţi intermediarii dintre Cuciurgan şi Guvern, urmînd să fie demarate negocierile directe între părţi pentru procurarea energiei electrice. De menţionat că pînă acum existau cca 4 firme intermediare care ridicau un venit lunar mediu de un miliard de euro, bani incluşi în tarif şi achitaţi de consumatori.

Condamnaţi pentru „încălcarea dreptului la viaţă"

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a condamnat Republica Moldova pentru încălcarea dreptului la viaţă. Este vorba despre un dosar ce vizează moartea suspectă a unui soldat, găsit spînzurat în spatele cazarmei, în anul 2004.

Mama tînărului, Liuba Anuşca, nu a avut acces la procesul de judecată la care s-a examinat cazul fiului său, iar din dosar au dispărut, ulterior, fotografiile făcute de medicii legişti ale corpului neînsufleţit al soldatului. Procurorii au constatat că tînărul s-a sinucis, lăsînd un bileţel de adio unui coleg, pentru că fusese mustrat de superiori.

Femeia nu crede însă nimic din cele spuse, mai ales că tragedia s-a produs cu mai puţin de o lună pînă la eliberarea din serviciul militar al băiatului.

„Fiul meu a visat toată viaţa să facă armata. Mai avea 26 de zile şi trebuia să vină acasă, iar cu o zi înainte să moară am vorbit la telefon şi mi-a spus că totul e bine. Acum el zace în pămînt. A fost omorît, dar cine se face vinovat şi pentru ce, nu înteleg nici eu", a povestit Liuba Anuşca.

Femeia s-a plîns la CEDO invocînd încălcarea dreptului la un proces echitabil. Instanţa de la Strasbourg a constatat că a fost încălcat dreptul la viaţă, iar femeia trebuia să fie parte în proces şi a dictat despăgubiri de 8 mii de euro.

Alexandru Tănase: La procedurile judiciare trebuie să participe doar avocaţi licenţiaţi

În scurt timp, instituţia avocaturii din R. Moldova va fi reformată fundamental, în acest sens parlamentul urmînd să examineze un proiect de lege, aprobat deja de executiv. Despre aceasta ministrul Justiţiei, Alexandru Tănase, a anunţat în cadrul întrevederilor pe care le-a avut în perioada 20-21 mai la Bucureşti, cu factori de decizie din domeniul legislativ şi juridic românesc.

„Noi creăm o structură nouă, facem birouri regionale de avocaţi, după modelul statelor europene avansate, pentru prima dată vom impune standarde de calitate a muncii avocatului şi vom face ordine în procedurile disciplinare, modificăm mecanismele de accedere în profesie, statutul stagiarului", a menţionat ministrul Justiţiei în discuţiile sale cu Gheorghe Florea, preşedintele Uniunii Naţionale a Barourilor din România. „Modificările propuse urmăresc consolidarea instituţiei avocaturii", a precizat ministrul.

La rîndul său, Gheorghe Florea a lansat o invitaţie Uniunii Avocaţilor şi ministrului Justiţiei din RM în vederea participării la lucrările Adunării generale a avocaţilor din România, care va avea loc în perioada 17-18 iunie 2010 la Constanţa, pentru a identifica împreună soluţiile la problemele comune din acest domeniu.

În cadrul vizitei la Bucureşti, Alexandru Tănase a avut o întrevedere cu vicepreşedintele Senatului României, Teodor Meleşcanu, cu preşedintele Comisiei juridice, de disciplină şi imunităţi a Camerei Deputaţilor din parlamentul român, Daniel Buda, şi cu preşedintele Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie din România, Lidia Bărbulescu.

Au fost examinate mai multe subiecte de interes comun: implementarea micului trafic la frontieră şi ameliorarea mecanismelor de aplicare a legii cetăţeniei, criza constituţională din RM şi perspectivele soluţionării conflictului transnistrean. În ceea ce priveşte mecanismele de aplicare a legii cetăţeniei, vor urma consultări între ministerele de resort de la Chişinău şi Bucureşti pentru a stabili paşi concreţi de ameliorare a stării de lucruri. În acelaşi timp, vicepreşedintele Senatului României a promis sprijinul necesar în cadrul UE pentru eliminarea vizelor pentru cetăţenii moldoveni.

Dr. Bernhard Dombek: „Proiectul de lege cu privire la avocatură reprezintă un progres adevărat faţă de textul legii de pînă acum "

Preşedintele Baroului Federal al Avocaţilor din Germania, dr. Bernhard Dombek, a avizat pozitiv modificările efectuate la legea cu privire la avocatură propuse de către Guvern pentru legislativ. Expertul german consideră că proiectul de lege cu privire la avocatură corespunde în esenţă standardelor europene şi salută modificările efectuate la această lege. El menţionează că noul text al legii este un progres adevărat faţă de textul legii de pînă acum.

Dr. Bernhard Dombek scrie în avizul său că obligaţia de reprezentare prin avocat serveşte unei justiţii ordonate şi se află în acelaşi timp în interesul părţilor la proces. De asemenea, el subliniază că prin implicarea avocaţilor, stofa procesului se va filtra şi se va pregăti din punct de vedere de fapt şi de drept, iar dezbaterile verbale vor deveni efective. În afară de aceasta, expertul german crede că se va produce şi o egalitate procesuală a şanselor între părţi şi litigiul se va obiectiviza.

Tot în acest context dr. Bernhard Dombek adaugă că obligaţia de reprezentare prin avocat în faţa majorităţii instanţelor judecătoreşti, considerată şi în Germania pînă nu demult ceva problematic, s-a probat şi acum aproape că nu mai este contestată. El menţionează că în special judecătorii susţin foarte puternic obligaţia reprezentării prin avocat, deoarece prin implicarea avocaţilor se uşurează munca instanţelor de judecată. Şi populaţia justiţiabilă acceptă obligaţia reprezentării prin avocat.

Legislativul a votat pe data de 19 martie în prima lectură proiectul Legii cu privire la modificarea şi completarea unor acte normative care se referă la reformarea instituţiei avocaturii, proiect elaborat de Ministerul Justiţiei şi urmează a fi votat în a doua lectură.

Proiectul de lege urmăreşte consolidarea instituţiei avocaturii, prin revizuirea Legii nr. 1260-XV cu privire la avocatură şi altor acte normative (Codul de procedură civilă, Codul contravenţional), întru schimbarea viziunii de ansamblu asupra rolului avocaturii şi a organizării profesiei de avocat.

Grupul de lucru care a lucrat la modificările legii cu privire la avocatură a fost format din experţii Ministerului Justiţiei, reprezentanţi ai Baroului Avocaţilor din Moldova, Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat, Biroului asociat de avocaţi „Avocaţii publici" şi Programului Drept al Fundaţiei Soros-Moldova, Misiunii Norvegiene de Experţi pentru Supremaţia Legii în Moldova (NORLAM), experţii Consiliului Europei. Aceştia au elaborat amendamente la Legea cu privire la avocatură, după o analiză a cadrului normativ şi identificarea domeniilor problematice ce afectează instituţia avocaturii.

Expertiza proiectului de lege efectuată de către dr. Bernhard Dombek, preşedintele Baroului Federal al Avocaţilor din Germania, a avut loc cu sprijinul Fundaţiei Germane pentru Cooperare Juridică Internaţională (IRZ).

Amintim că reforma în avocatură face parte din acţiunile ce se înscriu în priorităţile Programului de activitate al Guvernului „Integrarea Europeană: Libertate, Democraţie, Bunăstare" pentru anii 2009-2012, prin care Guvernul şi-a asumat crearea mecanismelor eficiente care ar garanta independenţa justiţiei şi respectarea drepturilor omului.

Filat şi Putin au decis: Noi terminale pentru exportul vinului moldovenesc şi extinderea termenului de înregistrare a cetăţenilor moldoveni de la 3 la 30 de zile pe teritoriul Federaţiei Ruse

Datoria Transnistriei la gaz, exportul vinurilor moldoveneşti, parada de la Moscova şi actele moldovenilor din Rusia, acestea au fost cîteva dintre subiectele discutate de premierul Vlad Filat cu omologul său rus Vladimir Putin la 21 mai, la Sankt Petersburg, în cadrul unei întîlniri bilaterale după summit-ul şefilor de guverne ale ţărilor CSI.

„Am avut anterior o discuţie la Chişinău cu V. Golubev, vicepreşedintele Gazprom, şi neam înţeles să clarificăm situaţia datoriei regiunii transnistrene la gaz. E important să rezolvăm acum această situaţie şi să ştim cum administrăm mai departe acest proces", a declarat Filat.

Premierul a mai declarat că Guvernul de la Chişinău depune efort pentru a îmbunătăţi viaţa oamenilor din regiunea transnistreană, nu a conducătorilor ei, care vin şi se duc.

Filat a solicitat deschiderea unui terminal pentru exportul vinurilor moldoveneşti în Sankt Petersburg, precizînd că „toate actele au fost pregătite", dar şi prelungirea termenului de înregistrare a cetăţenilor moldoveni, care sînt la muncă în Federaţia Rusă, deoarece „actualul termen de 3 zile creează multe probleme", se precizează pe site-ul premierului rus.

Potrivit serviciului de presă al Guvernului, Filat şi Putin au convenit să deschidă noi terminale pentru exportul vinului moldovenesc în Rusia şi să extindă termenul de înregistrare a cetăţenilor moldoveni pe teritoriul Federaţiei Ruse de la 3 la 30 de zile.

Ca răspuns, Putin a declarat că va discuta cu plăcere toate subiectele dureroase din domeniul economic, inclusiv livrarea vinului moldovenesc pe piaţa rusă, scrie „Ria Novosti".

Premierul rus a mai declarat că a avut o plăcere să vadă militarii moldoveni la parada de la Moscova: „Aceasta este istoria noastră comună şi victoria comună asupra fascismului. Sînt sigur că societatea moldovenească a apreciat pozitiv acest lucru."

Premierii au reiterat că vor aborda pragmatic relaţiile moldo-ruse, bazate pe un parteneriat strategic.

Fericirea copiilor, umbrită de violența adulților

În fiecare an, la 1 iunie, Republica Moldova, pe lîngă alte 25 de state, sărbătorește Ziua internațională a Copilului. Primul și unul din cele mai importante momente istorice ale mișcării de promovare a drepturilor copilului la nivel mondial a avut loc în 1924. Atunci Liga Națiunilor Unite a adoptat Declarația de la Geneva. Un an mai tîrziu, este organizată conferința mondială pentru protejarea și bunăstarea copiilor. La 20 noiembrie 1959, Națiunile Unite adoptă Declarația privind Drepturile Copilului. Iar trei decenii mai tîrziu este adoptată și Convenția ONU privind Drepturile Copilului, ratificată ulterior de majoritatea țărilor lumii.

Ziua de 1 iunie este un prilej de a le demonstra copiilor cît de mult îi iubim, de a le oferi nu doar daruri, ci și dragoste, sprijin, apreciere și, desigur, de a-i pregăti pentru un viitor sănătos și de succes. Însă, după cum s-a exprimat recent prim-ministrul, Vlad Filat, este bine că iubim copiii, dar nu este bine să manifestăm acest sentiment doar o dată pe an. Cu părere de rău, unii dintre noi își amintesc despre aceasta doar pe 1 iunie, încercînd să substituie cu daruri atenția pe care ar fi trebuit să o acorde copiilor zilnic. Parlamentul Republicii Moldova a ratificat, în 1990, Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului. Potrivit articolului 19 al Convenției, statele semnatare sînt obligate să întreprindă „…toate măsurile legislative, administrative, sociale și educative necesare, în vederea protejării copilului împotriva oricăror forme de violență”. Patru ani mai tîrziu, legislativul a adoptat Legea privind drepturile copilului. Totuși organizațiile neguvernamentale care monitorizează domeniul semnalează în continuare că situația micuților cetățeni ai RM nu este de invidiat. S-ar părea că anume copilăria este vîrsta cea mai lipsită de griji, cea mai încărcată de bucurii și de clipe frumoase. Frecvent însă aceasta este umbrită de numeroase probleme, create în mare parte de adulți. Una din cauzele care transformă viața micuților într-un coșmar este și violența împotriva lor. Deseori, ceea ce este valabil pentru toți, ceea ce este îngăduit tuturor este refuzat copiilor. De la ei, noi, cei maturi, așteptăm perfecțiune, nu admitem să greșească, ci vrem să facă totul ca la carte. Iar atunci cînd dau greș, în loc să le explicăm răbdător unde au greșit, în loc să-i lăsăm să suporte consecințele propriilor fapte, cultivînd astfel în ei responsabilitatea, ne grăbim să le aruncăm reproșuri grave și să le aplicăm pedepse mai mult sau mai puțin aspre. Nu de puține ori, ne permitem să-i smucim brutal, să le tragem o urecheală sau un dos de palmă. Alții, din păcate, nu se opresc aici, ci îi bat pînă își descarcă toată mînia, frustrarea, nemulțumirea, cu alte cuvinte, pînă se răcoresc. Dacă înlăturăm ultima categorie, nu excludem nici pe jumătate violența. Aceasta are mai multe forme și nu include doar actele fizice sau tortura, fapt necunoscut încă pentru mulți membri ai societății. Necunoașterea constituie una din cauzele esențiale ale frecvenței sporite a cazurilor de violență în țara noastră. Opinia publică nu delimitează clar acțiunile considerate acte de violență. O parte din societate nu apreciază drept violență agresiunea fizică moderată, ceea ce este greșit. Majoritatea oamenilor nu asociază violența cu amenințările verbale sau cu neglijarea, ceea ce constituie iarăși o greșeală. Drept urmare, „înțelegerea limitată sau distorsionată a noțiunii de violență determină un nivel modest de sensibilizare privind problema violenței împotriva copiilor”. Violența reprezintă orice acțiune ce aduce prejudicii dezvoltării unui copil și constituie o violare a drepturilor lui. Încălcarea acestora este un abuz și o desconsiderare a nevoilor copilului, adică a celui mai fragil, mai sensibil și mai vulnerabil dintre cetățeni.

Pe 12 decembrie 1994, legislativul a adoptat Legea RM privind drepturile copilului. Articolul 6 al prezentei legi interzice orice formă de violență și stabilește responsabilitatea autorităților publice de a proteja copii de „… orice formă de exploatare, discriminare, violență fizică și psihică, neadmițînd comportarea plină de cruzime, grosolană, disprețuitoare, insultele și maltratările, antrenarea în acțiuni criminale, inițierea în consumul de băuturi alcoolice, folosirea ilicită de substanțe stupefiante și psihotrope, practicarea jocurilor de noroc, cerșetoriei, incitarea sau constrîngerea de a practica orice activitate sexuală ilegală, exploatarea în scopul prostituției sau al altei practici sexuale ilegale, în pornografie și în acte cu caracter pornografic, inclusiv din partea părinților sau persoanelor subrogatorii legale, rudelor”. Prin urmare, legea stabilește cu precizie toate formele de violență.

Potrivit numeroaselor studii efectuate de medici, sociologi, psihologi, violența, indiferent de intensitatea și forma pe care o îmbracă, se soldează cu efecte psihice negative și urmări grave. Aceasta poate provoca inducerea unei stări de teamă, anxietate, furie, a sentimentelor de vinovăție, jenă, senzație de insecuritate. Acestea, la rîndul lor, pot cauza depresii, amintiri obsesive, disfuncții sexuale, scăderea stimei de sine. Potrivit acelorași studii, efecte sociale provenite ca urmare a violenței pot fi: impulsivitatea, consumul exagerat de alcool, de droguri, tulburările de integrare profesională, dificultăți în construirea unui cuplu stabil și a unei familii. Cercetătorii din New Orleans au ajuns la concluzia că copiii supuși pedepselor corporale tind încă din grădiniță să lovească, să-și intimideze colegii și frații mai mici, să fie obraznici și distructivi. Psihologii atenționează că un copil bătut sistematic în familie va deveni, în rare cazuri, o persoană pozitivă, optimistă, capabilă să-și realizeze potențialul. Dimpotrivă, de cele mai multe ori, el preia comportamentul violent al părinților și, ajuns matur, își educă, la rîndul lui, propriii copii, de asemenea, prin bătaie.

La nivel global, peste 40 de milioane de copii sub 15 ani cad victime violenței în fiecare an, însă în pofida acestui fapt, 97% din ei nu beneficiază de aceeași protecție legală ca și adulții, se arată într-un studiu al ONU privind violența asupra copiilor. Astfel, milioane de copii din întreaga lume devin victime ale abuzurilor fizice și psihologice, în majoritatea cazurilor, tocmai din partea celor responsabili pentru îngrijirea lor. În pofida acestor statistici, doar 24 de țări din lume au interzis prin lege, pînă în acest moment, orice formă de pedeapsă fizică sau tratament umilitor împotriva copiilor. Prima care a făcut acest pas a fost Suedia, în 1979. Experiența acestei țări arată că o schimbare considerabilă în atitudinea și metodele de disciplinare aplicate de părinți și educatori copiilor și reducerea pedepselor fizice nu se pot baza exclusiv pe introducerea de legi, ci mai ales pe campanii de educare a publicului, desfășurate de-a lungul a decenii întregi.

Conform studiului „Violența față de copii”, realizat în 2006- 2007 de către Ministerul Educației și Tineretului și Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului cu susținerea UNICEF, la acel moment aproape jumătate dintre părinți considerau bătaia o formă acceptabilă de educare a copiilor, iar 10% erau de părerea că în unele cazuri pedeapsa fizică este necesară. Potrivit aceluiași studiu, copiii nu sînt protejați de violență nici în instituțiile de învățămînt. În școli, 33% din elevii chestionați au afirmat că au fost abuzați verbal de către profesori, iar 13%, că au fost supuși pedepselor fizice.

În anul 2008 și Republica Moldova a decis să urmeze exemplul Suediei. Cu toate că numărul celor care consideră bătaia drept o formă acceptabilă de pedepsire a copiilor este încă mare, se observă o schimbare la nivel de mentalitate. Populația a devenit mai sensibilă față de problema pedepsei corporale a copilului. Argumente în acest sens ne propune sondajul de opinie realizat, anul trecut, de către Centrul Național de Prevenire a Abuzului fașă de Copii. Potrivit rezultatelor, din 2005 pînă în 2009 numărul celor care declară că „pedeapsa corporală nu poate fi folosită nicicînd” a crescut cu 18 %. Cifra constituie, în opinia specialiștilor, un progres semnificativ în eradicarea fenomenului violenței. Schimbarea se datorează și Campaniei împotriva bătăii copilului „Observați-mă. Auziți-mă. Ajutați-mă!”, desfășurată în perioada noiembrie 2008-octombrie 2009. În cadrul acesteia au fost difuzate materiale de informare și sensibilizare, cu adrese și denumiri de instituții și specialiști pentru ca populația să poată raporta cazurile cunoscute de violență asupra copilului. Republica Moldova și-a manifestat, în repetate rînduri, intenția de a proteja drepturile copiilor, inclusiv prin intermediul strategiilor și planurilor de acțiuni naționale. Printre cele mai recente se numără și Strategia Națională de Dezvoltare pentru anii 2008-2011, care se axează, în special, pe nevoile copiilor și persoanelor în vîrstă și pune accent deosebit pe oferirea sprijinului necesar pentru aceștia. De asemenea, în iulie 2008 și-a început activitatea Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, creat la inițiativa Centrului de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC). Grupul, compus din 25 de copii provenind din 14 regiuni ale țării, prezintă periodic rapoarte de monitorizare a Drepturilor Copilului în Moldova, rapoarte ce sînt utile pentru copii, adulți, experți și pentru persoanele care iau decizii în acest domeniu. În aprilie 2010, a văzut lumina tiparului al 20-lea număr al „Monitorului Oficial al Drepturilor Copilului”. Datorită aceluiași grup, în martie 2010, deputații din Comisia parlamentară Protecție Socială, Sănătate și Familie, au analizat respectarea Convenției privind Drepturile Copiilor în Moldova prin prisma copiilor din întreaga țară, concluzionînd, în final, că cei mai buni experți în acest domeniu sînt anume copiii. Cezar Gavriliuc, președintele CIDDC, a remarcat, în cadrul întrunirii comisiei, că pînă în prezent copiii nu au fost consultați nici de Guvern și nici de ONG-uri în ceea ce privește drepturile lor, de aceea au ales să elaboreze și să prezinte propriul raport în fața Comitetului de la Geneva. Concluzia ar fi că trebuie să ne coagulăm eforturile, pentru a contribui noi, toți membrii societății, la eliminarea treptată, dar definitivă, a fenomenului violenței împotriva micilor cetățeni. Practica demonstrează că disciplina pozitivă este calea cea mai corectă și mai sigură de a-i învăța pe copii ceea ce au nevoie să cunoască în viață, de a cultiva în ei un comportament civilizat, adecvat. Disciplinarea eficientă are consecințe benefice, îl ajută pe copil să se dezvolte într-un mod echilibrat și sănătos din punct de vedere emoțional și social, să devină responsabil, autonom și independent, să fie mulțumit de sine. O înțelegere empatică a fenomenului pedepselor fizice și psihologice este primul pas în eradicarea sa. Empatia vine odată cu înțelegerea conceptului de violență, a dimensiunilor psihologice dintre agresor și victimă și a consecințelor asupra dezvoltării victimei. Dacă membrii societății nu simt problema prin înțelegerea proprie și cunoașterea durerii provocate de orice formă de abuz, nu o vor putea elimina din viața personală și nu vor putea acționa împotriva acesteia în viața profesională.

În ajunul sărbătorii internaționale a copilului, aș vrea să reamintesc un adevăr care poate părea banal, dar pe care, deseori, îl dăm uitării. Copiii nu au fost niciodată adulți, dar, privindu-ne, doresc să ajungă. Ne învestesc cu calități și puteri și nu renunță la credința în cazul părinților care au reușit să le fie aproape și să păstreze aura de eroi. Adulții au fost cu toții, cîndva, copii. Fiecare din noi mai păstrează încă în sufletul, în memoria lui afectivă nu atît ceea ce i s-a întîmplat, cît felul în care s-a simțit în anumite situații și cum a văzut lumea de la înălțimea vîrstei copilăriei. Acest avantaj, de a fi trecut pe acolo, se constituie într-o resursă accesibilă oricui. Atunci cînd nu avem timp sau informații la îndemînă putem apela cu sinceritate și deschidere la copilul din noi. Pentru restul există cărți, teorii, metode, studii de caz, specialiști…

Irina Petre a exprimat acest adevăr în versuri:

„Un copil este ca o sămînță de floare…
Cît de frumos va crește, cît de frumos va rodi
Depinde de grădinarul care o va îngriji,
De ce pămînt și de cîtă lumină și apă are,
De cît e de ferită de frig, de furtună și de soare prea tare.
E atît de plăpîndă…
Cum ai putea s-o rupi ori să o calci în picioare
Cînd e tot ce va mai rămîne în urma ta?”

Lilia STRÎMBANU

❖ CIDDC

Adevărul despre drepturile copilului a fost discutat de copii şi adulţi la Teleneşti şi Făleşti

Copiii din Grupul de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului în Moldova au prezentat, recent, în faţa responsabililor pentru drepturile copilului din raioanele Teleneşti şi Făleşti, Raportul „Adevărul vorbit de copii” şi au discutat modul în care pot realiza în continuare, împreună cu adulţii, monitorizarea drepturilor la nivel local şi regional.

Reuniunile raionale de la Teleneşti şi Făleşti ale responsabililor pentru asigurarea drepturilor copilului au continuat seria seminarelor raionale, axate pe drepturile copilului, pe care Centrul de Informare şi Documentare privind Drepturile Copilului a lansat-o, la 30 martie, la Călăraşi.

Trei tineri din Grupul pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului – Ana Tulgara din Sărătenii Vechi, Teleneşti, Victoria Lungu din Chişinău şi Ana-Maria Harea din Hirişeni, Teleneşti – au discutat cu adulţii din raion situaţia drepturilor copilului şi soluţiile la nivel local pentru asigurarea acestora. Seminarul de la Teleneşti, organizat de inspectorul şcolar Adela Bologan, de la Direcţia Raională Generală Învăţămînt, Tineret şi Sport, a reunit 35 de directori adjuncţi şi organizatori, iar una dintre constatările comune ale adulţilor responsabili pentru drepturile copilului din raion a fost următoarea: „La noi toate drepturile copilului se respectă şi toate nu se respectă”.

În timp ce Ana, Victoria şi Ana-Maria prezentau raportul „Adevărul vorbit de copii”, de multe ori adulţii din sală dădeau afirmativ din cap sau exclamau: „corect”. „Cîteodată spunem că vorbim prea mult despre drepturile copilului, însă atunci cînd analizăm situaţia în fiecare instituţie sau familie, constatăm atîtea şi atîtea situaţii dramatice”, a afirmat, la Teleneşti, inspectorul şcolar Adela Bologan.

La Făleşti, alţi trei tineri din Grupul pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului – Ecaterina Procopeţ din Făleşti, Mihaela Cuschevici din Măgureanca, Făleşti, şi Robert Cinciuc din Bălţi – au vorbit în faţa celor 23 de psihologi şi diriginţi şcolari despre concluziile monitorizării de către copii a drepturilor copilului în Moldova.

„Aceşti copii ne vor ajuta pe noi, adulţii, să ne schimbăm”, a mărturisit Viorica Harea, metodist la Direcţia Generală Raională Învăţămînt, Tineret şi Sport din Făleşti. „Am insistat să fie prezenţi la acest dialog cu copiii, în primul rînd, psihologii şi diriginţii, pentru ca apoi ei să iniţieze şedinţe de catedră axate pe drepturile copilului”, a spus Viorica Harea.

Atunci cînd au răspuns la întrebarea copiilor: „De ce au nevoie pentru o mai bună respectare a drepturilor copilului?”, adulţii din Teleneşti şi Făleşti au menţionat: seminarele de instruire şi resursele în domeniu, cunoaşterea şi folosirea unor indicatori, după exemplul indicatorilor elaboraţi de copii pentru monitorizarea propriilor drepturi, prezenţa psihologilor în fiecare şcoală, includerea unui modul axat pe drepturile copilului în actuala disciplină de educaţie civică, organizarea unor întîlniri dintre Grupul de Monitorizare a Drepturilor Copilului cu alţi copii pentru a prezenta experienţa lor, desene atractive şi colorate despre drepturile copilului, la fel cum este posterul consacrat celor 20 de ani de la adoptarea Convenţiei privind Drepturile Copilului, produs de CIDDC.

Ideea organizării unor astfel de întruniri raionale a fost formulată la atelierele de lucru precedente ale Grupului Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, creat în iulie 2008 de Centrul de Informare şi Documentare privind Drepturile Copilului. În martie 2010, concluziile şi observaţiile copiilor privind respectarea sau încălcările propriilor drepturi, incluse în Raportul „Adevărul vorbit de copii”, au fost prezentate şi discutate în Comisia Parlamentară Protecţie Socială, Sănătate şi Familie.

La seminarul precedent, de la Călăraşi, au participat cinci copii din Grupul de Monitorizare şi 30 de adulţi din 15 localităţi ale raionului Călăraşi – directori adjuncţi de licee şi asistenţi sociali, reprezentanţi ai Direcţiei Raionale Generale Învăţămînt, Tineret şi Sport. La Călăraşi, profesioniştii din domeniul drepturilor copilului au propus crearea în fiecare localitate sau instituţie şcolară a unor grupuri de copii care să monitorizeze propriile drepturi şi constituirea unei reţele raionale de sprijin a responsabililor pentru drepturile copilului.

Preşedintele Centrului de Informare şi Documentare Privind Drepturile Copilului, Cezar Gavriliuc, susţine că „scopul acestor seminare este de a prezenta experienţa noastră reprezentanţilor autorităţilor locale, responsabili de asigurarea drepturilor copilului, şi de a obţine o implicare mai largă a adulţilor şi copiilor în acest proces”.

Atelierele de la Teleneşti, Făleşti şi Călăraşi au fost moderate de Iosif Moldovanu, expert al Centrului de Informare şi Documentare privind Drepturile Copilului.

Pe agenda seminarelor raionale cu participarea copiilor şi responsabililor pentru asigurarea drepturilor copilului s-a aflat, de asemenea, raionul Floreşti (13 mai).

În prezent, din Grupul de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului fac parte 25 de copii din 14 regiuni ale ţării: Bălţi, Briceni, Călăraşi, Căuşeni, Chişinău, Cimişlia, Drochia, Făleşti, Floreşti, Hânceşti, Rezina, Sângerei, Teleneşti şi Ungheni.

Vocea Moldovei la Conferinţa Mondială consacrată combaterii muncii copilului, de la Haga, Olanda

„Implicarea copiilor în munci grele şi periculoase aduce mai multe pierderi decît beneficii”

Vocea Moldovei în sprijinul efortului global de eliminare, pînă în anul 2016, a formelor grave ale muncii copilului s-a făcut auzită la Conferinţa Mondială consacrată combaterii muncii copilului, ce s-a desfăşurat la Haga, Olanda, la 10 şi 11 mai, la iniţiativa Organizaţiei Internaţionale a Muncii (ILO).

Un discurs în cadrul Conferinţei Mondiale a fost rostit de Eugenia Ganea, coordonator al unei iniţiative de combatere a muncii copilului în agricultura Moldovei, promovată, începînd cu anul 2005, de Federaţia Naţională a Patronatelor din Agricultură şi Industria Alimentară (FNPAIA). Experienţa şi bunele practici ale Moldovei, realizate în domeniul prevenirii şi combaterii muncii copilului, au fost prezentate astfel în cadrul sesiunii semiplenare, axate pe acţiunea tripartită a patronatelor, sindicatelor şi guvernelor şi pe nevoia alianţelor şi dialogului social în eforturile de eliminare a muncii copilului.

„Implicarea copiilor în munci grele şi periculoase aduce mai multe pierderi decît beneficii. Iar patronii şi organizaţiile lor joacă un rol important în combaterea formelor grave ale muncii copilului – şi stim aceasta din propria noastră experienţă”, a afirmat, la Conferinţa Mondială de la Haga, Eugenia Ganea, coordonatorul proiectului FNPAIA „Combaterea muncii copilului în agricultura Moldovei”, care este realizat cu asistenţa tehnică a Biroului Organizaţiei Internaţionale a Muncii pentru Activităţi cu Patronatele (ILO ACT/EMP).

Vorbind despre acţiunea tripartită, Eugenia Ganea a remarcat: „În eforturile de combatere a muncii copilului, patronatele din agricultură au un dialog constructiv cu sindicatele şi Guvernul Moldovei, care susţin această iniţiativă”.

Conferinţa Mondială de la Haga, ce a reunit 380 de delegaţi din 80 de ţări, inclusiv din Republica Moldova, a solicitat „redinamizarea” acţiunilor de combatere a muncii copilului, pentru ca ţările lumii să poată realiza, în ciuda crizei economice, obiectivul de eliminare a celor mai grave forme ale muncii copilului către anul 2016. Noul Raport al Organizaţiei Internaţionale a Muncii, intitulat „Accelerarea acţiunilor împotriva muncii copilului” şi lansat în debutul Conferinţei Mondiale, constată că un număr alarmant de mare de copii – 115 milioane – sînt expuşi la munci periculoase.

Cu ocazia lansării Raportului, Kari Tapiola, director executiv ILO, a afirmat: „Recesiunea economică nu poate fi o scuză pentru micşorarea ambiţiilor şi pentru lipsa de acţiune”.

În finalul Conferinţei, în prezenţa Majestăţii Sale Regina Beatrix a Olandei, cîţiva copii, care au fost în trecut implicaţi în munci grele şi periculoase, şi-au povestit istoriile, înainte de adoptarea de către participanţi a documentului final al reuniunii.

Documentul final, intitulat „Foaia de parcurs pentru eliminarea celor mai grave forme ale muncii copilului pînă în anul 2016”, solicită guvernelor, partenerilor sociali şi organizaţiilor societăţii civile o „extindere reală” a eforturilor globale, inclusiv prin cooperare internaţională.

Alexandru Tănase: Constituția Republicii Moldova va fi schimbată

„Constituția Republicii Moldova va fi schimbată, fie acum, fie după alegeri. Nu este exclus că va fi adoptată o nouă Constituție", a declarat pentru un post de radio din România ministrul Justiției, Alexandru Tănase. Ministrul Justiției spune că Republica Moldova se confruntă cu o criza constituțională, dar nu și una politică, deoarece există un Guvern funcțional și are control total asupra proceselor din societate. În același timp, potrivit ministrului, orice criză constituțională se soluționează prin modificarea Constituției și că legea fundamentală va fi schimbată, fie că acum, fie după alegeri.

Alexandru Tănase susține că Republica Moldova poate opta fie pentru modificarea procedurilor de alegere a președintelui în sensul diminuării numărului de voturi necesar pentru alegerea lui, sau se poate reveni la sistemul de alegere directă a șefului statului, așa cum a fost pînă în 2001.

„Dar întîi e necesar să estimăm care model ar fi mai potrivit pentru situația de la noi, aparent, votul direct este unul mai democratic și mai bun, deși experiența din spațiul sovietic demonstrează că un vot direct, într-un fel sau altul, poate favoriza instaurarea, poate nu neapărat a unei dictaturi, dar redimensionarea anumitor instituții democratice în altă zonă care nu ar fi de dorit. Constituția e un document prea important ca să fie elaborat în grabă. Eu cred că vom reveni la această idee după ce se va instaura un guvern pentru o perioadă previzibilă de timp, și în cam un an, un an și jumătate o să putem reveni la ideea unei noi constituții", a precizat ministrul Justiției.

Nu este relevant cum e numită limba, dar să fie folosită și respectată

Oficialul de la Chișinău a spus, legat de speculațiile privind înlocuirea limbii moldovenești cu româna într-o nouă constituție a Republicii Moldova, că nu i se pare relevant cum e numită limba, ci să fie folosită și respectată. „Pentru mine este foarte important ca toți cei care locuiesc în Republica Moldova să vorbească limba română, dacă o numesc moldovenească, îi privește pe ei, dar să o vorbească, să nu avem o situație cînd nu poți merge la cinematograf să vizionezi un film pentru că toate sînt în limba rusă. Subiectul limbii este unul foarte vechi și că nu va accepta ca acesta să fie subiect de campanie electorală. Să nu avem o situație cînd nu poți merge la cinematograf, să vizionezi un film, pentru că toate sînt în limba rusă. Eu am doi copii care merg la cinematograf și am dificultăți că trebuie să o fac pe translatorul din rusă. Asta mă deranjează foarte mult", a spus ministrul.

„Nu înțeleg de ce procedura de redobîndire a cetățeniei române durează ani"

Cît privește procedura de redobîndire a cetățeniei române, ministrul susține că moldovenii și-ar dori proceduri mai rapide de redobîndire a acestei cetățenii. „Îmi amintesc că atunci cînd mi-am obținut eu cetățenia română a durat două săptămîni fără vreo problemă, vreo obiecție. Nu înțeleg de ce acum aceeași procedură ar trebui să dureze ani de zile. Cetățenii Republicii Moldova nu au pierdut niciodată cetățenia română. Nu se găsește nici un act din care să se constate că vreunul dintre cei care locuiau în teritoriul Republicii Moldova ar fi pierdut cetățenia română. E cazul bunicilor mei. Ei nu ar fi avut de ce să redobîndească ceva ce nu au pierdut. Eu cred că procedura legală care a existat pînă în 2001, era una potrivită. Îmi amintesc că atunci cînd mi-am obținut eu cetățenia română a durat 2 săptămîni fără vreo problemă, vreo obiecție. Nu înțeleg de ce acum aceeași procedură ar trebui să dureze ani de zile", a mai spus Alexandru Tănase.

„Dacă vom avea puțin noroc, în cîțiva ani vom avea o justiție bună"

Referindu-se la justiția din Republica Moldova, Tănase a declarat că acum aceasta se face prost, dar „dacă vom avea puțin noroc și timp la dispoziție, în cîțiva ani se va face justiție bună".

Solicitat de același post de radio să comenteze declarația comună a președinților Rusiei și Ucrainei, Dmitri Medvedev și Victor Ianukovici, în care cei doi oficiali s-au pronunțat pentru stabilirea statutului Transnistriei, bazat pe respectarea „integrității teritoriale" a Moldovei, acesta a menționat că nu este decît o constatare a situației existente și că Republica Moldova nu este un obiect al politicii externe, ci este un subiect care trebuie să ia decizii în privința propriilor teritorii. „Este o declarație care nu vine cu nimic nou din punctul nostru de vedere, se încearcă o constatare a situației existente. Diferendul transnistrean nu poate fi soluționat în baza unor

declarații făcute din afara Republicii Moldova. Republica Moldova nu este un obiect al politicii externe, este un subiect care trebuie să ia decizii în privința propriilor teritorii. Cred eu că atît Federația Rusă, cît și Ucraina trebuie să accepte, și cred eu se va ajunge la acest moment, că suveranitatea națională a statelor vecine trebuie respectată, fără respectarea statelor din imediata vecinătate a Federației Ruse va fi complicat să se stabilească un sistem de încredere și securitate care ar fi în avantajul tuturor. E important ca Federația Rusă să-și modeleze puțin și să renunțe la anumite elemente din acea mentalitate pe care o au ei", a specificat în același interviu ministrul Justiției.

Vor fi sau nu evitate alegerile anticipate?

Pe de altă parte, referindu-se la modificarea Constituției și organizarea unor eventuale alegeri Parlamentare anticipate, liderul Partidului Democrat, Marian Lupu, a specificat că PD ar fi cel mai interesat în evitarea alegerilor anticipate, în virtutea înțelegerii mai vechi din Alianță, care i-ar garanta postul de șef de stat. „Totuși din moment ce promovăm și tindem spre valorile europene, iar poziția Uniunii Europene este clară – alegerile anticipate nu pot fi evitate – nu este firesc să acționăm de o altă manieră. Refuzul comuniștilor de a accepta varianta de modificare a articolului 78 din Constituție, propusă de Uniunea Europeană, favorizează ideea organizării unui referendum constituțional, nu consultativ, în cel mai scurt timp, ca pînă în 15 noiembrie să fie organizate alegeri anticipate", susține Marian Lupu.

Întorsătură de situație

În timp ce, anterior, oficialii europeni recomandau oficialilor moldoveni să modifice Constituția în Parlament, părera pare să se fi schimbat. „Art.78 din Constituție ar putea fi modificat prin referendum. Cel puțin așa a declarat Marian Lupu, președinte PDM, fapt confirmat și de alți deputați din AIE, cu referință la oficialii de la Comisia de la Veneția și șeful cabinetului Secretarului general al Consiliului Europei.

„După discuția de la 19 mai, cu liderul PCRM, Vladimir Voronin, Comisia de la Veneția și Consiliul Europei sînt dispuse să accepte modificarea art.78 din Constituția R. Moldova. Explicația schimbării poziției constă în faptul că, în timp ce reprezentanții AIE au fost deschiși să modifice art.78 din Constituție în Parlament, Voronin a insistat că unica soluție este ca să fie votată propria inițiativă legislativă, refuzînd inclusiv viziunea Comisiei de la Veneția. Astfel, oficialii europeni au înțeles cine blochează dialogul și identificarea unui compromis", a precizat Lupu. Săptămîna trecută, președintele interimar al Republicii Moldova, Mihai Ghimpu, a declarat că un motiv care a dus la neînțelegerile dintre membrii Comisiei de la Veneția și liderii Alianței pentru Integrare Europeană, a fost faptul că Comisia de la Veneția a primit o variantă trunchiată în engleză și franceză a Legii Supreme.

S. C.

LA INDEXAREA DEPOZITELOR POT PRETINDE DOAR TRANSNISTRENII CU VÎRSTA DE PESTE 75 ANI

Autoritățile Transnistriei vor indexa depozitele făcute la Banca de Economii a URSS de către cetățenii născuți pînă în 1935.

Viceministrul finanțelor al autoproclamatei RMN, Dmitri Nedelkov, a spus la o emisiune la postul local TVS că plățile nu vor fi efectuate atît de repede precum se dorește, dar a menționat că indexarea în regiune se efectuează deja de cîțiva ani, deși nu toate republicile din fosta URSS și-au achitat datoriile față de cetățenii lor.

El a menționat că dacă anterior compensațiile se achitau în funcție de categoriile sociale (veterani și invalizi în cel de-Al Doilea Război Mondial, prizonierii lagărelor de concentrare – „I"), acum acest lucru va depinde de vîrsta cetățenilor.

„În anul curent pentru aceste plăți în buget este prevăzută o sumă considerabilă, dar, după cum s-a constatat, aceasta nu este definitivă. Potrivit numărului de cereri, la momentul de față pentru indexarea depozitelor a fost valorificată suma de 28

mln ruble ($2,9 mln). Am mizat că va fi suficientă suma de circa 30 mln ruble, dar s-a dovedit că aceste mijloace sînt insuficiente", a spus Nedelkov.

În Transnistria achitarea compensațiilor pentru depozitele făcute în perioada sovietică se efectuează începînd cu 2007. Prima mie de ruble „arse" se indexează din calculul 1:1, iar următoarele potrivit calculului 5 mii ruble sovietice la 1 rublă locală. În regiune locuiesc circa 140 mii de pensionari.

În Moldova se indexează depozitele cetățenilor născuți pînă în 1970.

Întreprinzătorii vor beneficia de avantajele carnetelor ATA începînd cu 1 iulie curent

Camera de Comerț și Industrie a Moldovei va emite carnete ATA pentru admiterea temporară a mărfurilor, începînd cu 1 iulie 2010. Declarația a fost făcută la 24 mai, în cadrul unei ședințe ordinare a CCI, de către directorul Departamentului Economic al CCI a Moldovei, Sergiu Harea.

Conform sursei citate, la 21 mai curent, Camera de Comerț și Industrie a Moldovei, prin intermediul Camerei de Comerț din Paris, a notificat toți membrii rețelei ATA despre faptul că CCI a Moldovei este asociație emitentă și garant al carnetelor ATA. Iar în Monitorul Oficial nr.72-74 din 14 mai 2010, a fost publicat Regulamentul cu privire la eliberarea carnetelor ATA. Astfel, CCI a Moldovei a devenit cea de a 67-a organizație de garantare membră a lanțului internațional de garantare ATA.

Carnetul ATA este un document vamal internațional cu valoare de declarație vamală, utilizat pentru admiterea temporară a mărfurilor, cu excepția mijloacelor de transport, care cuprinde o garanție valabilă la nivel internațional, în vederea acoperirii drepturilor și taxelor de import.

Republica Moldova a aderat la Convenția privind admiterea temporară, adoptată la Istanbul, la 26 iunie 1990, prin Legea nr. 253-XVI din 05.12.2008. Potrivit legii nominalizate, țara noastră a acceptat toate anexele convenției, cu excepția celor ce țin de mărfurile importate în legătură cu o operațiune de fabricare și mărfurile importate în cadrul micului trafic de frontieră.

Printre mărfurile care cad sub incidența carnetului ATA la admiterea temporară și exportul temporar al acestora în/din Republica Moldova sînt: mostrele comerciale (obiecte prețioase, confecțiile, mostrele de referință); mărfurile destinate prezentării sau utilizării la expoziții internaționale, iarmaroace, conferințe și în cadrul evenimentelor similare; echipament profesional (computere, echipament de televiziune și radiodifuziune, instrumente muzicale etc.).

Referindu-se la necesitatea implementării carnetelor ATA, șeful Direcției Expertize a CCI a Moldovei, Nicolae Gaibu, a accentuat că aceste acte oferă mai multe avantaje, precum: reducerea costurilor pentru vămuire; simplificarea procedurilor vamale prin prezentarea unui document unic ce substituie declarațiile vamale naționale la vămuirea anumitor categorii de mărfuri; eliminarea obligației de plată a unor garanții financiare adiționale de tranzit sau de import temporar; utilizarea aceluiași document unic pentru efectuarea mai multor călătorii într-un interval de 12 luni; vizitarea mai multor țări în cursul aceleiași călătorii.

În această ordine de idei, carnetele ATA contribuie la facilitarea traficului de mărfuri care se realizează în cadrul regimului de admitere temporară.

Prin Hotărîrea Guvernului nr. 495 din 14.08.2009, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova fost desemnată în calitate de asociație emitentă și garantă a titlurilor de admitere temporară (carnete ATA). „Desemnarea CCI în calitate de asociație emitentă și garantă este firească, deoarece aceasta constituie o practică mondială. De obicei, anume Camerelor de Comerț li se acceptă afilierea la un lanț de garanție internațional, gestionat de Camera Internațională de Comerț. Lipsa unei garanții de achitare a drepturilor de import, în caz de nerespectare a condițiilor de admitere temporară, ar lipsi de sens existența acestei convenții și titlurilor de admitere temporară, acceptabile pe scară internațională", a accentuat Nicolae Gaibu.

● *La solicitarea cititorilor*

Susținerea asociațiilor obștești de către stat

Regulamentul cu privire la modul de finanțare din bugetul de stat a programelor, proiectelor sau acțiunilor culturale desfășurate de asociațiile obștești, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 39 din 26.01.2009, stabilește modul de susținere financiară din bugetul de stat a asociațiilor obștești din Republica Moldova, în scopul sprijinirii potențialului artistic, creării condițiilor adecvate pentru desfășurarea activității culturale a acestora și integrării lor în procesul sociocultural al statului.

Finanțarea programelor, proiectelor sau acțiunilor se face pe baza selecției de oferte, care se organizează o dată în cadrul unui exercițiu financiar și este anunțată pe site-ul Ministerului Culturii și în mass-media, nu mai tîrziu de data de 30 aprilie pentru anul financiar următor. Ministerul Culturii face public, prin intermediul mass-mediei, pe pagina WEB, condițiile generale de prezentare a propunerilor de proiecte, formularele și alte acte relevante necesare pentru prezentare. Anunțul public va conține informații cu privire la:

a) cuantumul total al alocațiilor bugetare prevăzute în prognoza cadrului de cheltuieli pe termen mediu pentru anul respectiv;

b) criteriile de acordare a finanțării;

c) termenul – limită de depunere a documentelor de solicitare a finanțării;

d) condițiile de participare;

e) conținutul dosarului pentru solicitare de finanțare;

f) prioritățile de finanțare stabilite pentru anul respectiv. Documentele de solicitare a finanțării se înaintează, în pachet închis, la Ministerul Culturii. Documentele solicitanților vor conține următoarele:

a) formularul de înaintare a propunerii de proiect (anexa nr. 1 la prezentul Regulament), bugetul de venituri și cheltuieli al programului, proiectului sau acțiunii culturale (anexa nr. 2 la prezentul Regulament);

b) devizul general al programului, proiectului sau acțiunii culturale propuse;

c) dovada existenței surselor de finanțare proprii sau oferite de terți:

– scrisori de intenție;

– contracte de sponsorizare;

– alte forme de sprijin financiar ferm din partea unor terți;

d) raportul financiar anual, la data de 31 decembrie a anului precedent, înregistrat la oficiul teritorial al Inspectoratului Fiscal de Stat;

e) certificatul despre lipsa datoriilor față de buget;

f) certificatul organului de conducere al asociației privind lipsa obligațiilor restante față de alte persoane fizice sau juridice ori bunuri urmărite în vederea executării silite;

g) statutul organizației solicitante;

h) certificatul de înregistrare de stat;

i) ultimul extras de cont bancar.

Data – limită pentru prezentarea propunerilor este 1 iunie. Proiectele expuse după data – limită nu se examinează. Proiectele de programe trebuie să conțină scopul care se preconizează a fi atins în urma realizării programului, obiectivele sau acțiunile concrete pentru realizarea scopurilor, precum și indicatorii de evaluare a costurilor tuturor resurselor financiare utilizate pentru realizarea programului. Costurile programelor se estimează în baza actelor normative în vigoare, se justifică și se prezintă în mod detaliat sub aspectul articolelor și alineatelor de cheltuieli conform clasificației bugetare. Cheltuielile necesare realizării programului, proiectului sau acțiunii se divizează în cele asigurate din contul veniturilor proprii ale solicitantului de finanțare și cele propuse spre a fi acoperite din bugetul de stat. Propunerile bazate în exclusivitate pe suportul bugetului de stat nu vor fi examinate. În cadrul programului, proiectului sau acțiunii se separă cheltuielile directe legate de desfășurarea acțiunii și cheltuielile generale administrative. Cheltuielile directe includ locațiunea sălilor, transportului și bunurilor materiale, cazarea și hrana invitaților, acordarea premiilor, procurarea mărfurilor necesare, editarea programelor și invitațiilor, achitarea onorariilor pentru participanți, alte cheltuieli legate nemijlocit de realizarea programului, proiectului sau acțiunii. Cheltuielile generale administrative, inclusiv salariale, procurarea echipamentului urmează a fi atribuite la activități concrete ale proiectului și justificate în funcție de necesitatea acestora. Necesități de lungă durată, ce țin de infrastructura organizației, nu se vor include. În termen de 5 zile după data – limită de prezentare a propunerilor, Ministerul Culturii face publică, prin plasarea informației pe site-ul ministerului și în mass-media, a informației privind solicitările parvenite, cu indicarea asociației obștești, denumirii programelor, proiectelor sau acțiunilor și sumei mijloacelor bugetare solicitate pentru fiecare acțiune.

În scopul selectării programelor, proiectelor sau acțiunilor culturale care vor beneficia de susținere financiară de la bugetul de stat, Ministerul Culturii instituie, prin ordin, un consiliu de experți și aprobă Regulamentul acestuia. Consiliul de experți este alcătuit din 7 membri – reprezentanți ai aparatului ministerului (2 persoane), instituțiilor din subordine (2 persoane) și societății civile (3 persoane). Remunerarea membrilor Consiliului de experți se efectuează pe unitate de timp, în baza actelor normative în vigoare, potrivit timpului efectiv utilizat, înregistrat în procesele-verbale ale ședințelor. Lucrul în cadrul ședinței Consiliului de experți în problema evaluării programelor, proiectelor sau acțiunilor este prezidat de președintele Consiliului, ales dintre membrii acestuia cu vot deschis. Fiecare membru al Consiliului de experți semnează o declarație de imparțialitate, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 4 la prezentul Regulament. Consiliul de experți examinează propunerile pentru finanțare și aprobă, cu votul majorității membrilor aleși, lista programelor, proiectelor sau acțiunilor selectate, precum și valoarea suportului financiar pentru fiecare proiect în parte, în limitele alocațiilor prevăzute în acest scop în anul financiar următor. Consiliul de experți poate decide asupra alocării integrale sau parțiale a mijloacelor solicitate în cadrul programului, proiectului sau acțiunii. Proiectele sînt selectate în baza următoarelor criterii generale:

a) solicitarea de mijloace urmărește satisfacerea unei necesități culturale;

b) anvergura internațională, națională, zonală sau locală a programului, proiectului sau a acțiunii culturale;

c) numărul, diversitatea și distribuția geografică a beneficiarilor direcți ale căror necesități culturale urmează a fi satisfăcute;

d) existența unor surse de finanțare proprii, inclusiv atrase;

e) durabilitatea și posibilitățile de dezvoltare ulterioară a programului, proiectului sau acțiunii;

f) existența mai multor parteneri ai proiectului.

În cadrul programelor, proiectelor sau acțiunilor nu pot fi finanțate:

a) ajutorul umanitar sau activitățile de caritate;

b) activitățile politice și de partid;

c) cercetările științifice, inclusiv conferințele și/sau călătoriile individuale în străinătate;

d) activitățile comerciale;

e) proiectele ce presupun dezvoltarea instituțională primară a organizațiilor.

Nu sînt selectate programele, proiectele sau acțiunile culturale ale asociațiilor obștești care:

a) au prezentat documentație incompletă și contrar prevederilor prezentului Regulament;

b) au conturile bancare blocate.

Nu pot fi admise la concurs asociațiile obștești care nu au respectat un contract de finanțare anterior sau au prezentat declarații inexacte la o participare anterioară. Lista programelor, proiectelor sau acțiunilor culturale selectate pentru finanțare din bugetul de stat în anul financiar următor se plasează pe site-ul Ministerului Culturii și în mass-media, nu mai tîrziu de 1 octombrie. În scopul asigurării finanțării unor programe, proiecte sau acțiuni culturale de importanță deosebită ce survin pe parcursul anului financiar, Ministerul Culturii, cu acceptul Consiliului de experți, poate constitui un fond de pînă la 8 la sută din alocațiile bugetare prevăzute pentru implementarea propunerilor de proiect. Selectarea programelor, proiectelor sau acțiunilor spre finanțare suplimentară din contul mijloacelor plasate în fond se efectuează pe principii analogice celor inițiale.

♦ *Avocatul dvs. la domiciliu*

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

? *Achit în fiecare an taxa pentru folosirea drumurilor însă nu cunosc care este modul de calculare și achitare a acesteia. Ce prevede legea referitor la aceste cerințe?*

Victoria BÎZGU, r-nul Orhei

Modul de calculare și achitare a taxei pentru folosirea drumurilor este stabilit de art.341 din Codul fiscal care prevede că taxa se calculează de către subiectul impunerii de sine stătător, în funcție de obiectul impunerii și de cota impunerii. În cazul apariției divergențelor privind aprecierea caracteristicilor tehnice ale autovehiculelor, inclusiv ale celor reutilate, concluzile de specialitate le prezintă organul abilitat al administrației publice centrale. Taxa se achită de către subiectul impunerii, cu întocmirea documentului de plată. Taxa se calculează ținîndu-se cont de caracteristicile tehnice ale autovehiculului, specificate în certificatul de înmatriculare al acestuia și se indică în documentul de plată. Taxa se achită pentru autovehiculele care se află în posesia subiectului impunerii la data apariției obligației de achitare a taxei. Taxa nu se achită pentru:

– autovehiculele rebutate, precum și pentru cele neexploatate provizoriu, scoase din circulație sau cele radiate din evidența organelor abilitate cu ținerea evidenței autovehiculelor;

– autovehiculele nefolosite de către persoanele fizice cetățeni.

Dacă pentru aceste autovehicule taxa a fost achitată pînă la data radierii din evidență/scoaterii din circulație, taxa achitată nu se restituie. În cazul înstrăinării autovehiculului pentru care taxa pe perioada fiscală curentă a fost achitată, noul posesor nu achită taxa, iar fostului posesor nu i se restituie taxa achitată. Pentru autovehiculele care, în baza legii sau a unui act juridic, se află în posesia unei alte persoane decît proprietarul (uzufruct, uz, locațiune, leasing, procură, gaj etc.), taxa se calculează și se achită de către posesor. Pentru autovehiculele mixte, cota taxei se calculează prin sumarea cotei taxei corespunzătoare autovehiculului destinat transportului de pasageri și a cotei taxei corespunzătoare autovehiculului destinat transportului de mărfuri, pornind de la categoria autovehiculului și caracteristicile tehnice ale acestuia, specificate în certificatul de înmatriculare. Dacă autovehiculul mixt, în urma reutilării, nu mai poate fi calificat ca microbuz/autobuz, taxa, în baza caracteristicilor tehnice ale autovehiculului, se calculează în conformitate cu alte cerințe stabilite în Codul fiscal, corespunzătoare felului de transport. Pentru autovehiculele care, conform legislației, sînt supuse testării tehnice obligatorii de două ori pe an, subiecții impunerii achită taxa, în rate egale, la data cînd autovehiculele sînt supuse testării tehnice obligatorii.

Taxa se achită indiferent de rezultatele testării tehnice obligatorii. Dacă, în urma testării tehnice obligatorii, autovehiculul a fost interzis în exploatare, taxa nu se restituie. În cazul în care taxa a fost achitată și autovehiculul nu a trecut testarea tehnică obligatorie din cauza necorespunderii lui normelor stabilite, la supunerea repetată a autovehiculului testării tehnice obligatorii în aceeași perioadă fiscală de gestiune, taxa nu se achită. Suma taxei plătită în plus se trece în contul taxei pasibile de achitare în perioada fiscală următoare sau se restituie subiectului impunerii în modul stabilit.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(mai 2010, nr. 19(326)

Citaţii în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Mara Market", pentru data de 14 iunie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Yuscar" privind încasarea datoriei.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Valbor Trans", pentru data de 14 iunie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Donaris Grup".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Molazer Construct", pentru data de 16 iunie 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Electeh".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Al. Rotari

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Flexograf-Com", pentru data de 23 iunie 2010, ora 10.15, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Kvint-Plus" privind încasarea datoriei.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Neosan", pentru data de 24 iunie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SA „Baza de transport Auto,31" Chişinău privind încasarea datoriei.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Molazer Construction", pentru data de 29 iunie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Arus" privind încasarea datoriei.

Judecător I. Gancear

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Samo-Kaf", pentru data de 17 iunie 2010, ora 9.20, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît la cererea SRL „Yuscar" privind încasarea sumei de 5663 lei 70 bani.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Modern Imcom", pentru data de 18 iunie 2010, ora 9.45, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît la cererea SRL „Customagic" privind încasarea sumei de 8121 lei 63 bani.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Cleolina", pentru data de 18 iunie 2010, ora 9.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît la cererea SRL „Aliocor-LT" privind încasarea sumei de 6884 lei 85 bani.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

***

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „VBI International", pentru data de 21 septembrie 2010, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Rumitox".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Pavlychenko Konstantin, domiciliat în Chişinău, str. Grenoble nr. 165, apt. 22, pentru data de 11 iunie 2010, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 39) unde se va examina cauza civilă la cererea cet. Pavlychenko Olga.

Judecător V. Efros

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Ciumacov Boris Vasile, pentru data de 14 iunie 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de reclamat în cauza civilă la acţiunea lui Ciumacov Maxim privind retragerea vizei.

Judecător L. Brînză

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Carasic Serghei, pentru data de 28 iunie 2010, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 43) în calitate de reclamat în cauza civilă la acţiunea reclamantului ICS „Easy Credit" SRL privind încasarea datoriei.

Judecător A. Andronic

***

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Isac Alexandru Ion, cu ultimul domiciliu cunoscut în satul Chiştelniţa, Teleneşti, pentru data de 30 iunie 2010, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Dogot A. privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător V. Braşoveanu

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Dovjenco Boris, pentru data de **11 iunie 2010, ora 13.00**, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Lambantu I. privind încasarea datoriei.

Judecător Iurie Potînga

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Vasilatii Vladimir, pentru data de 11 iunie 2010, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 14) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. David Margareta privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Nina Arabadji

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Guzun Gheorghe, preşedinte al APLP-50/14, pentru data de 11 iunie 2010, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 26) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Dogaru Gheorghe privind încheierea unui contract individual direct cu furnizorul de energie electrică.

Judecător Aliona Miron

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. **Sajin Anatol, născut la 12.09.1962**, pentru data de **15 iunie 2010, ora 9.30**, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Rotaru Iurii privind încasarea sumei.

Judecător Steliana Iorgov

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Stepu Inga, pentru data de 16 iunie 2010, ora 13.40, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 14) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Cebotari Vasile privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Nina Arabadji

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentanţilor SRL „Lecor Lux", Arîcu Carolina, Olaru Corneliu, pentru data de 18 iunie 2010, ora 10.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la acţiunea lui Grinshpun Emmanuil către Olaru Corneliu şi „Donaris Group", Olaru Corneliu şi intervenientul accesoriu SRL „Lecor Lux" privind încasarea datoriei şi despăgubirii de asigurare.

Judecător Ig. Vornicescu

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Stepan (Stepanov) Veaceslav Alexandru, născut la 09.04.1966, pentru data de 18 iunie 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 26) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea Liliei Stepanov privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Aliona Miron

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Reabenchii Valentin, cu viza de reşedinţă în Chişinău, str. B. Voievod nr. 2/1, apt. 34, pentru data de 29 iunie 2010, ora 16.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Racu Dorin privind încasarea împrumutului bănesc.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Crudu Ina Vladimir, pentru data de 5 iulie 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 26) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Morcov Stanislav privind încasarea datoriei.

Judecător Aliona Miron

***

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Cepurenco Ivan Boris, pentru data de 12 iulie 2010, ora 9.15, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Cepurenco Liudmila privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Ig. Vornicescu

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Popovici Grigore, a.n. 19.07.1980, pentru data de 22 iunie 2010, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 317.) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Popovici Ana privind desfacerea căsătoriei şi determinarea domiciliului copilului.

Judecător Ludmila Cernei

***

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Roşcan Ion Ion, a.n. 30.07.1971, pentru data de 23 iunie 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 317.) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Lorantrans" privind încasarea datoriei.

Judecător Ludmila Cernei

***

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Sagivexim" SRL, pentru data de 14 iunie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir.13) în legătură cu examinarea cauzei civile Orjacovschi Ludmila privind achitarea salariului.

Judecător R. Ţurcanu

COMUNICAT INFORMATIV

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură şi Regulamentul privind modul de promovare în serviciu a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor comunică că, la şedinţa din 25.05.2010, a fost anunţat concursul pentru suplinirea funcţiilor vacante de şef al Direcţiei investigaţii generale din cadrul Procuraturii Generale; procuror al r-lui Ocniţa; procuror al r-lui Soroca; procuror, procuror adjunct şi procurori în procuraturile de nivelul Curţilor de Apel (hotărîrile CSP nr.2-3d-174, nr.2-3d-175, nr.2-3d-176, nr.2-3d-178).

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun.Chişinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni nr.26, tel:228064, 22-14-44) în termen de 60 de zile de la publicarea anunţului.

Secretariatul
Consiliului Superior al Procurorilor
Tel.228064, e-mail: i.virlan@procuratura.md

***

Judecătoria Şoldăneşti, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Verdeş Mihail Pavel, a.n. 06.08.1971, locuitor din or. Şoldăneşti, str. Ceapaev nr. 36, pentru data de 4 iunie 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Şoldăneşti, str. Victoriei nr. 18) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea cet. Mamaischi Elena privind încasarea împrumutului bănesc.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător A. Mandraburca

***

Judecătoria Şoldăneşti, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Verdeş Angela Mihail, a.n. 12.12.1971 locuitoare din or. Şoldăneşti, str. Florilor nr. 3, pentru data de 4 iunie 2010, ora 11.00, la şedinţa de judecată (Şoldăneşti, str. Victoriei nr. 18) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea cet. Mamaischi Elena privind încasarea împrumutului bănesc.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător A. Mandraburca

***

Judecătoria Drochia, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Sturza Vladimir Anatol, pentru data de 10 iunie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Drochia, str. 31 August 1989 nr. 7, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea cet. Prisacar Diana Sergiu privind stabilirea locului de trai al copilului minor.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Nelia Podlisnic

***

Judecătoria Briceni solicită prezentarea cet. Oseledeţ Vitalie, pentru data de 14 iunie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Briceni, str. Independenţei nr. 5, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea cet. Oseledeţ Onorina privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător N. Chirtoagă

***

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Golovin Andrei, pentru data de 11 iunie 2010, ora 9.00, la şedinţa de judecată (Soroca, str. Independenţei nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît în procesul civil privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

***

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Şerban Vasilii Ion, pentru data de 11 iunie 2010, ora 14.00, la şedinţa de judecată (Soroca, str. Independenţei nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît în procesul civil privind anularea certificatului de moştenitor legal şi prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

Judecător Alexandru Negru

***

Judecătoria Călăraşi solicită prezentarea cet. Dodon Ion Alexandru, domiciliat în Călăraşi, str. A. Mateevici nr. 23, pentru data de 21 iunie 2010, ora 10.30, la şedinţa de judecată (Călăraşi, str. Alexandru cel Bun nr. 153, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea reclamantului Compania Internaţională de Asigurări „ASITO" SA privind restituirea prejudiciului material în ordine de regres.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Grigore Daşchevici

AVIZ

Prin prezenta,Oficiul de executare Botanica a Departamentului de Executare aduce la cunoştinţa cet. Raciţcaia Natalia că la data de **2 iunie 2010, ora 11.00**, este numită executarea silită a titlului executoriu nr. 2-223/2010 din 26.01.10 eliberat de către Judecătoria Botanica, privind transmiterea în posesia BC „Moldindconbank" a apartamentului nr. 115 din bdul Dacia nr. 53 ce aparţine cu drept de proprietate Dvs. pentru vînzare,**cu evacuarea debitorului şi a tuturor persoanelor care locuiesc în acest apartament, a bunurilor lor fără acordarea altui spaţiu locativ.** Vă înştiinţăm că sînteţi obligaţi să fiţi prezentă la data şi ora indicată.

Executor judecătoresc
al Oficiului de executare Botanica Guţu Vitalie
Tel. 55-87-72

Aniversări

Valeriu CEORNEA,
judecător CA Bălţi – 60 de ani

Mult stimate domnule Valeriu Ceornea, pentru devotamentul şi dragostea faţă de oameni ce o purtaţi în suflet, pentru că aţi ales ca destin să mergeţi mînă în mînă cu Legea, Adevărul şi Dreptatea, aţi cîştigat prin aceasta respectul şi admiraţia cetăţenilor.

Vă dorim ca în această zi, de o semnificaţie aparte pentru dumneavoastră, să aveţi parte doar de clipe frumoase, trăite în deplină armonie spirituală alături de cei dragi inimii. Tenacitate, perseverenţă, succese şi realizări notorii întru slujirea idealurilor Justiţiei.

La mulţi ani!

* * *

Alexandru GAFTON,
vicepreşedintele judecătoriei Hînceşti – 40 de ani

Mult stimate domnule Alexandru Gafton, aniversarea zilei dumneavoastră de naştere ne oferă plăcutuul prilej de a vă adresa un sincer şi cald mesaj de felicitare.

Munca nobilă ce o desfăşuraţi cu cinste şi demnitate vă conferă o alură de om destoinic al acestui neam.

Să vă păstraţi aceste calităţi valoroase, căci de ele este nevoie ca dreptatea şi adevărul să triumfe.

Pentru tot ceea ce sînteţi şi pentru tot ceea ce faceţi, vă dorim multă sănătate, putere continuă de muncă, noi realizări încununate cu succese remarcabile.

La mulţi ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Olga Ojog**, magistru în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Diana Tacu**, magistru în drept, lector universitar Facultatea de Drept USM; **Ludmila Ursu**, preşedintele judecătoriei Leova; **Ion Arhiliuc**, judecător CSJ; **Iurie Melinteanu**, judecător CA Chişinau; **Valeriu Bogoroş**, judecător CA Chişinău; **Ghenadie Morozan**, judecător Rîşcani mun. Chişinău; **Iurie Ţurcan**, judecător JE Circumscripţie; **Ghenadie Pavlic**, vicepreşedintele judecătoriei Donduşeni; **Tatiana Nicolai,** specialist principal, Procuratura Soroca; **Irina Vîrlan**, procuror Secţia investigaţii financiar-economice şi protecţia drepturilor omului; **Violeta Cebanciuc**, procuror Bălţi; **Ala Daltă**, specialist coordonator Procuratura Rîşcani; **Olesea Donici**, specialist coordonator Procuratura Drochia; **Aurelia Golban**, procuror Botanica; **Vitalie Costişanu**, procuror Secţia exercitare a urmăririi penale; **Nicolae Burduja**, procuror, adjunct al Procuraturii Teleneşti; **Ion Mîrza**, procuror Şoldăneşti; **Gheorghe Borş**, procuror Hînceşti; **Valeriu Dubăsari**, procuror Bălţi; **Ghenadie Tabuica**, specialist Secţia generală; **Eugeniu Tocarciuc**, procuror Teleneşti; **Nicolai Jecov**, procuror, adjunct al Procuraturii Găgăuziei; **Andrei Lesnic**, procuror Străşeni; **Cătălin Scutelnic**, procuror, adjunct al Procuraturii Ştefan Vodă; **Leonid Zaharii**, procuror Soroca. Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile astfel încît doar Dreptatea şi Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulţi ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul* şi *Revista naţională de drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Revista „Forbes” a publicat topul celor mai bine plătite meserii din Statele Unite

Revista „Forbes” a publicat topul meseriilor care vor fi cele mai căutate în următorii zece ani în Statele Unite. Universităţile din Statele Unite vor oferi anul acesta peste un milion şase sute de mii de diplome, în contextul în care rata şomajului din SUA este de aproximativ zece la sută.

Profesia de medic este cea mai căutată în Statele Unite la momentul dat, avînd în vedere criza din domeniul sănătăţii. Un angajat în medicină cîştigă, în medie, aproximativ o sută de mii de dolari pe an.

Chiar dacă este mai puţin căutată, munca din domeniul tehnologiilor informaţionale este mai bine plătită decît cea de medic. Un expert în calculatoare poate cîştiga peste 110 mii de dolari pe an.

Şi inginerii sînt căutaţi pe piaţa muncii din SUA. Un tînăr care şi-a luat diploma în acest domeniu poate cîştiga la fel de bine ca şi un medic, adică aproximativ o sută de mii de dolari pe an.

Să fii un matematician nu este un lucru uşor, avînd în vedere că această meserie nu este foarte bine plătită în unele ţări în curs de dezvoltare. Americanii însă plasează la loc de cinste această profesie, ea fiind plătită cu puţin peste 96 de mii de dolari pe an.

Situaţia matematicienilor nu este una specială. Şi fizicienii, de asemenea, sînt la mare căutare. Un fizician poate obţine 110 mii de dolari pe an.

Fiecare muncă implică şi comunicare cu oamenii, însă cei care sînt experţi la acest capitol sînt cei din domeniul resurselor umane. Ei cîştigă peste 80 de mii de dolari pe an.

Caleidoscop

COLOSAL! Joaca de-a Dumnezeu! A creat VIAŢA în laborator!

Descoperire uluitoare în lumea medicală! Un om de ştiinţă american a CREAT VIAŢA într-un experiment de laborator în care a reuşit să învie o bacterie moartă.

Oponenţii ingineriei genetice au catalogat experimentul ca o încercare periculoasă, în stil Frankenstein, de manipulare a naturii.

Controversatul om de ştiinţă, doctorul biolog Craig Venter, a extras în prima fază gene dintr-o bacterie numită Mycoplasma capricolum.

Apoi a creat şiruri de ADN artificial pe care le-a plasat în bacteria moartă. Aceasta a revenit la viaţă şi a început să se multiplice.

„Aceasta este prima celulă sintetică creată vreodată. Este un pas important”, a declarat Craig Venter.

„Este un studiu de reper. (…) Este un pas-cheie în industrializarea biologiei sintetice, deschizînd drumul spre o eră nouă”, este de părere şi profesorul Paul Freemont, de la Imprerial College London.

Microbii artificiali ar putea fi folosiţi în fabricarea vaccinurilor sau rezolvarea problemei poluării. Însă unii experţi sînt de părere că tehnologia ar putea duce la inventarea unor noi arme biologice. „Se joacă de-a Dumnezeu”, a spus doctorul Eckard Wimmer de la Stony Brook University.

Doctorul Craig Venter a declarat că bacteria pe care a folosit-o se găseşte la bovine, nu la oameni, însă o rudă a acesteia este „responsabilă” pentru pneumonia în cazul oamenilor.

Noua formă de viaţă, creată după 15 ani de studiu şi 27,7 milioane de lire sterline cheltuite, a fost botezată „Synthia”.

Craig Venter, un rebel om de stiinţă miliardar, are 63 de ani şi este veteran al războiului din Vietnam.

O carte returnată la bibliotecă după 221 de ani

O carte pe care George Washington a împrumutat-o de la New York Society Library a fost „returnată” după 221 de ani, fiind de fapt înlocuită cu un alt exemplar de personalul din casa primului preşedinte al SUA din Virginia.

George Washington a împrumutat volumul „The Law of Nations”, de Emer de Vattel, de la New York Society Library, pe cînd biblioteca se afla în aceeaşi clădire cu guvernul federal din Manhattan. Volumul a fost scos din bibliotecă, potrivit înregistrărilor instituţiei, pe 5 octombrie 1789. Taxa acumulată pentru întîrzierea returului ar fi fost de 300 000 de dolari, însă nu a fost plătită.

Dispariţia cărţii a ieşit la iveală cînd biblioteca şi-a refăcut înregistrările din perioada 1789-1792, în care este consemnată istoria împrumuturilor făcute de personalităţi precum George Washington, John Adams, John Jay, Aaron Burr, Alexander Hamilton, George Clinton şi alţii.

Însă dispariţia volumului împrumutat de Washington nu a fost făcută publică pînă de curînd, cînd a fost semnalată într-un articol din „New York Daily News”, au spus într-o declaraţie reprezentanţii bibliotecii. „La cîteva zile după ce au aflat, angajaţii din casa lui Washington din Virginia – Mount Vernon – s-au oferit să înlocuiască «Law of Nations» a lui Vattel cu o copie din aceeaşi ediţie”, au precizat reprezentanţii bibliotecii.

New York Society Library a marcat evenimentul printr-o ceremonie care a avut loc la 19 mai, în timpul căreia volumul a fost expus.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriştilor din Moldova
Redactor-şef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA,
Stelina CIOBANU, Lilia STRÎMBANU,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIŢĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei:
MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei.
Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia “Prag-3”.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 935